

Aan: Arbeidsinspectie
Postbus 820
3500 AV UTRECHT

Onderwerp: Verzoek tot handhaving en eis tot naleving

Datum: 27 augustus 2010

Geachte heer/mevrouw,

De gezamenlijke vakorganisaties AbvaKabo FNV, CNV Publieke Zaak, CMHF en VBV richten zich tot u, de Arbeidsinspectie, met een formeel verzoek tot handhaving en een eis tot naleving te stellen. Dit houdt in dat op korte termijn door de werkgevers een deugdelijk radiocommunicatiesysteem, cq. middel, voor de brandweer wordt ingevoerd en/of direct tijdelijke maatregelen getroffen worden.

Dit verzoek is o.a. gebaseerd op artikel 3, lid 1 a, b, c en e, artikel 5 en artikel 24, o.a. lid 7, van de Arbeidsomstandighedenwet en artikel 7.3 van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Brandweerkorpsen ondervinden op grote schaal problemen met het gebruik van C2000-portofoons in de DMO-stand. Naar onze overtuiging is er landelijk sprake van potentieel levensgevaarlijke situaties tijdens het dagelijks werk van brandweerlieden, veroorzaakt door onbetrouwbare communicatiemiddelen (een falend arbeidsmiddel).

Wij onderbouwen dit verzoek met de resultaten van recent onderzoek in opdracht van BZK dat heeft aangetoond dat de DMO techniek van de C2000-portofoon in bepaalde omstandigheden kan falen en blijkt dat technische problemen zich onder geconditioneerde omstandigheden herhalen. Het onderzoeksrapport hebben wij als bijlage 4 bijgevoegd.

Dit betekent dat de communicatie en daarmee de 'levenslijn' tussen manschappen onderling en bevelvoerder(s) spontaan kan falen zonder dat de portofoondragers dat ook maar enigszins in de gaten hebben. Daardoor kunnen zij radioberichten van groot belang voor de in noodverkerende burger en voor hun eigen veiligheid missen.

Hierdoor wordt tijdens de uitoefening van werkzaamheden en taken in volledig onvoorspelbare omgevingen (branden, uitstroom gevaarlijke stoffen, hulpverleningen) de veiligheid en/of gezondheid van werknemers ernstig bedreigd. Feitelijk is hierdoor het gehele operationele optreden op willekeurige en onverwachte momenten levensgevaarlijk geworden. Wij sluiten dus nadrukkelijk levensgevaar niet uit en de mogelijkheid dat om die reden gewonden en slachtoffers vallen.

Namens de gezamenlijke vakorganisaties in de brandweersector.

AbvaKabo FNV	CNV Publieke Zaak	CMHF/LO	VBV
Bert de Haas	Juan Schot	Ing. Peter Leenders	Cees van Beek MCDm
Postbus 3010	Postbus 84500	Postbus 91460	Postbus 290
2700 KT Zoetermeer	2508 AM Den Haag	2509 EB Den Haag	3830 AG Leusden

Bijlagen:

1. Toelichting en onderbouwing verzoek tot handhaving en eis tot naleving.
2. Geanonimiseerde praktijkvoorbeelden uit onze achterban.
3. Inventarisatie Objectportofonie NVBR 10 maart 2009
4. Rapport C2000 DMO- problemen
5. Rapport C2000 DMO- verbeteringen

Toelichting:

'Communicatie is één van de pijlers van het brandweerwerk. Zonder goede communicatie met de meldkamer en uw collega's wordt het werk eigenlijk onmogelijk en loopt u onnodig risico.'

Met deze inleiding¹ worden aspirant brandweerlieden gewezen op het belang van betrouwbare communicatiemiddelen.

De brandweer in Nederland gebruikt sinds 2004 communicatiemiddelen (mobilofoons en portofoons) die gebruik maken van het digitale C2000² netwerk. Deze communicatiemiddelen vormen de 'levensaders' van een adequaat en veilig optreden.

Al sinds de ingebruikname van het C2000 netwerk en de digitale randapparatuur is er sprake van communicatieproblemen, vooral met portofoonverbindingen in de zgn. Direct Mode Operation³ (DMO) modus. Voor sommige brandweerkorpsen⁴ waren deze problemen aanleiding om niet tot aanschaf van digitale C2000 portofoons over te gaan en blijven tot op heden gebruik maken van analoge apparatuur. Andere korpsen⁵ overwegen het gebruik van C2000 portofoons te staken en weer over te stappen naar analoge apparatuur, of hebben dat inmiddels al gedaan. Na een inventarisatie⁶ van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg & Rampenbestrijding (NVBR) blijkt dat in 16 van de 25 veiligheidsregio's problemen zijn geconstateerd met de werking van de DMO modus en dat korpsen in 6 a 7 regio's (weer) analoge portofoons in gebruik hebben of nemen en de digitale portofoons afwijzen vanwege de onbetrouwbaarheid.

Ook speelt falende C2000 apparatuur inmiddels al een twijfelachtige rol in verschillende onderzoeksrapporten⁷ en zorgen artikelen in diverse media voor de nodige onrust bij de brandweer. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft dit probleem van de brandweer onderkend en heeft onlangs een onderzoek naar de DMO problemen laten uitvoeren. Dit onderzoek heeft met feitelijke testresultaten⁸ de problemen bevestigd. Hoewel wij de daaraan verbonden verbetervoorstellen⁹ toejuichen, lijkt er van een snelle oplossing van de problemen helaas geen sprake. Onderzoek naar alternatieve en betere vormen van objectcommunicatie is helaas, ondanks ons aandringen, buiten de scope van dit onderzoek gevallen.

Volgens experts uit de communicatiebranche zijn voor de brandweer betere en goedkopere communicatiemiddelen beschikbaar, echter hebben zowel BZK als de NVBR hiervoor geen oog en blijven bij het gebruik van de huidige C2000 apparatuur, die mogelijk pas over enkele jaren¹⁰ zal worden opgewaardeerd. Tot die tijd blijft er dus in veel brandweerkorpsen sprake van onveilige werksituaties door onbetrouwbare communicatiemiddelen en lopen brandweerlieden dagelijks grote risico's bij de uitvoering van hun werkzaamheden en taken bij blussen, redden, hulpverleners en (realistisch) oefenen.

¹ Pag. 49 lesboek oriëntatie rijksopleiding brandweer Manschappen 1.

² C2000 is het communicatie netwerk van de overheid voor alle hulpdiensten.

³ Een C2000-portofoon heeft twee gebruiksmogelijkheden:

In DMO (Direct Mode Operation) kunnen de gebruikers direct met elkaar communiceren zonder gebruik te maken van het C2000 netwerk. In TMO (Trunked Mode Operation) wordt gebruik gemaakt van het C2000 radionetwerk voor communicatie met de meldkamer of andere diensten.

⁴ Regio Utrecht – Regio Amsterdam Amstelland.

⁵ O.a. Almere – Rotterdam – Ede.

⁶ Inventarisatie Objectportofonie NVBR 10 maart 2009.

⁷ Eindrapport brand cellencomplex Schiphol-Oost – Eindrapport brand 'De Punt' – IOOV rapport Poldercrash.

⁸ C2000 DMO- problemen. Zie rapport op: <http://www.brandweerkennisnet.nl/@9329/onderzoek/>

⁹ C2000 DMO- verbeteringen. Zie rapport op: <http://www.brandweerkennisnet.nl/@9329/onderzoek/>

¹⁰ Reactie NVBR website: http://www.nvbr.nl/@9330/onderzoeksresultaten_0/